

Programma van Toetsen en Doorstroom
MAVO-HAVO 2
2026-2027

Programma van Toetsing en Doorstroom op het Castor College

Het Castor College hecht grote waarde aan een doelgerichte, transparante en eerlijke inrichting van het onderwijs. Het Programma van Toetsing en Doorstroom (PTD) speelt hierin een centrale rol. Het PTD maakt inzichtelijk welke leerdoelen centraal staan en hoe leerlingen gedurende hun leerproces worden gevolgd, begeleid en beoordeeld.

Binnen deze visie sluit het PTD nauw aan bij formatief handelen. Toetsing wordt niet alleen ingezet om prestaties vast te stellen, maar vooral om het leerproces te ondersteunen. Door middel van gerichte feedback en feedforward krijgen leerlingen inzicht in hun ontwikkeling en in de stappen die nodig zijn om verder te groeien. Dit versterkt het eigenaarschap en de betrokkenheid van leerlingen bij hun leerproces.

Daarnaast is het PTD van groot belang voor een zorgvuldige en verantwoorde determinatie. Doordat leerdoelen, beoordelingscriteria en toetsmomenten helder en eenduidig zijn vastgelegd, worden alle leerlingen op dezelfde manier beoordeeld. Dit bevordert de kansengelijkheid en zorgt ervoor dat determinatiebeslissingen gebaseerd zijn op consistente en transparante informatie.

Het PTD draagt daarmee bij aan een samenhangend curriculum en aan een professionele kwaliteitscultuur, waarin onderwijs, toetsing en begeleiding op elkaar zijn afgestemd en waarin recht wordt gedaan aan de ontwikkeling van iedere leerling.

Op het Castor College wordt de voortgang van de leerlingen in mavo-havo 2 volgens een programma van toetsing en doorstroming (PTD) bijgehouden. Het PTD omvat één leerjaar. Aan het einde van dit leerjaar wordt bepaald of de leerlingen het PTD voldoende hebben afgerond om in het volgende leerjaar plaats te kunnen nemen.

Per vak is er een PTD, hierin staat:

- Over welke lesstof de toets gaat;
- welke leerdoelen een leerling gaat behalen;
- wat voor een soort toets het is;
- wat de weging van een toets is;
- in welke week de toets plaatsvindt of wat de deadline van een opdracht is. De vakdocent streeft ernaar in deze week de toets af te nemen. Het kan echter, door verschuivingen in het rooster/ lesuitval, voorkomen dat de toets een week eerder of later afgenomen wordt. De docent informeert de klas hierover en is leidend.

Periode-indeling

Het PTD is in vier periodes onderverdeeld. Het kan zijn dat de leerdoelen van de ene in de andere periode doorloopt zodat leerdoelen uit een volgende periode al in een periode ervoor behandeld worden. Hierbij worden de leerdoelen ook daadwerkelijk in die periode afgesloten. In de jaaragenda staat de periode indeling voor het PTD.

Leerling in beeld

Mentoren halen bij vakdocenten informatie op over de ontwikkeling van de leerling. Vakdocenten geven daarbij feedback op de voortgang en feedforward gericht op vervolgstappen die de leerling kunnen helpen. Daarnaast informeren zij de mentor over inzet, motivatie, werkhouding en prestaties.

Toetsing op het Castor College Onderbouw

Algemene uitgangspunten

Waarom toetsen?

Het Castor College wil, in overeenstemming met de waarden waar de school voor staat, toetsen:

- Om te zien of leerlingen de inhoud goed begrepen hebben en de juiste vaardigheden hebben.
- Om vorderingen te kunnen meten/ monitoren.
- Om feedback te kunnen geven op het leerproces.
- Om leerlingen te motiveren om te leren.
- Om leerlingen zelf inzicht te geven in waar ze staan t.o.v. de leerdoelen die ze moeten behalen.
- Om leerlingen inzicht te geven waar ze qua kennis en vaardigheden in kunnen groeien en hoe ze hun talent kunnen ontwikkelen.
- Om te kijken wat een leerling nodig heeft.
- Om verantwoording af te leggen aan leerlingen, ouders, school en inspectie.
- Om te bepalen of leerlingen op het juiste niveau zitten.
- Om de leerlingen goed voor te bereiden op het examen.

Formatief handelen en summatief toetsen

We leggen de nadruk minder op cijfers en meer op het leerproces. Daarom maken we een duidelijk onderscheid tussen formatief handelen en summatief toetsen.

Summatief toetsen

Summatieve toetsen ronden een leerproces af en meten of de leerling de leerdoelen beheerst. Het resultaat telt mee voor beslissingen, zoals overgang. We variëren toetsvormen: naast schriftelijke toetsen gebruiken we ook opdrachten, mondelingen, practica en presentaties. Ook stimuleren we vakoverstijgend toetsen.

Formatief handelen

Formatief handelen ondersteunt het leerproces. Leerlingen en docenten krijgen zicht op waar de leerling staat, waar hij naartoe moet en wat nodig is om verder te komen. Dit gebeurt met diagnostische toetsen, didactische werkvormen maar ook het bespreken van toetsen om van fouten te leren. Feedback speelt hierbij een centrale rol: gericht op verbeterpunten én het versterken van kwaliteiten. Leerlingen leren daarnaast feedback te geven en te ontvangen.

Afspraken rondom toetsen

Afspraken rondom toetsen zijn vastgelegd in het [leerlingenstatuut](#).

Gebruikte afkortingen

ST = schriftelijke toets

PO = praktische opdracht

KLT = kijk- en luistertoets

MT = mondelinge toets

Inhoudsopgave

Aardrijkskunde.....	6
Biologie	10
Drama	14
Duits.....	16
Economie	19
Engels	24
Frans.....	27
Geschiedenis	29
Kunst beeldende vorming.....	33
Kunst muziek.....	35
Lichamelijke opvoeding	37
Nederlands.....	41
Science	44
Wiskunde	46

Aardrijkskunde

LEERJAAR	2
NIVEAU	mavo/havo

TOETSEN

Toets-Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging	Toetsweek
1	2	PT	Hfd 3.1	30	1	nee
2	2	PT	Hfd 3.2	30	1	nee
3	3	PT	Hfd 3.3 en 3.4	45	2	nee
4	3	PT	Hfd 2.1 en 2.2	30	1	nee
5	4	PO	Duinenproject	-	1	nee
6	4	ST	Hfd 2.3 en 2.4	45	2	ja

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen
1	Par 3.1 • Je kunt de bevolkingsspreiding in het Midden-Oosten beschrijven en verklaren. • Je kunt voorbeelden geven van gebiedskenmerken en bevolkingskenmerken van het Midden-Oosten. • Je kunt de cultuurkenmerken van het Midden-Oosten beschrijven. • Je kunt uitleggen waarom het Midden-Oosten wordt gezien als één cultuurgebied. • Je kunt twee voorbeelden geven van culturele verschillen binnen het Midden-Oosten. • Je kunt aangeven wat oorzaken van onrust en oorlogen in het Midden-Oosten zijn aan de hand van gebiedskenmerken en bevolkingskenmerken.
2	Par 3.2 • Je kunt beschrijven welke verschillen in welvaart er zijn tussen landen in het Midden-Oosten. • Je kunt uitleggen waarom de welvaart een grote invloed heeft op het welzijn. • Je kunt beschrijven hoe Dubai is uitgegroeid tot wereldstad. • Je kunt de aantrekkingskracht van Dubai voor de twee groepen arbeidsmigranten verklaren. • Je kunt voor- en nadelen geven van de economische ontwikkeling van Dubai voor arbeidsmigranten en duurzaamheid. • Je kunt je eigen onderbouwde mening geven over het thema leef- en arbeidsomstandigheden van arbeidsmigranten Dubai.
3	Par 3.3 en 3.4 • Je kunt uitleggen waarom een groot deel van het Midden-Oosten te maken heeft met watertekorten. • Je kunt beschrijven welke twee soorten oasen er zijn. • Je kunt de ongelijke bevolkingsspreiding in Egypte beschrijven en verklaren. • Je kunt uitleggen welke problemen er ontstaan door een tekort aan water en welke verschillende oplossingen voor waterproblemen in het Midden-Oosten noemen en uitleggen. • Je kunt de problemen die ontstaan door de aanleg van een stuwdam beschrijven. • Je kunt het begrip geopolitiek gebruiken bij het uitleggen van gebeurtenissen in de wereld en uitleggen waarom het Suezkanaal en de Rode Zee wereldwijd een belangrijk verbindingspunt vormen voor de scheepvaart en datakabels. • Je kunt uitleggen waarom het Suezkanaal en de Rode Zee een belangrijke rol spelen bij geopolitiek. • Je kunt uitleggen wat het verschil is tussen massagoederen en stukgoederen. Je kunt met een voorbeeld uitleggen hoe de G7-landen en de BRICS+-landen een concurrentiestrijd voeren in het gebied van de Rode Zee en het Suezkanaal.

4	Par 2.1 en 2.2 • Je kunt uitleggen hoe de Alpen zijn gevormd. • Je kunt uitleggen wat het verschil is tussen endogene en exogene krachten. • Je kunt verschillende vormen van verwerking benoemen en je kunt mechanische verwerking herkennen op beelden. • Je kunt uitleggen wat het verschil is tussen verwerking en erosie. • Je kunt een jong en een oud gebergte herkennen op beelden en verklaren wat het verschil daartussen is. • Je kunt beschrijven hoe in de geschiedenis glacialen en interglacialen elkaar afwisselen. • Je kunt uitleggen waar en hoe gletsjers ontstaan, hoe een gletsjer het landschap afbreekt en opbouwt. • Je kunt aan de hand van een afbeelding de opbouw van een gletsjer en de directe omgeving ervan beschrijven. • Je kunt de kenmerken van een U-dal beschrijven en een U-dal herkennen op beelden en de kenmerken van een V-dal beschrijven en een V-dal herkennen op beelden. • Je kunt beschrijven hoe een U-dal en een V-dal ontstaan. • Je kunt de kenmerken van de bovenloop van de Rijn beschrijven en uitleggen hoe de Rheinfall bij Schaffhausen is ontstaan.
5	Praktische Opdracht Duinenproject <i>Theorie:</i> • Je kent de factoren die de hoogte en de kracht van golven bepalen. • Je weet waarom sommige golven de kust opbouwen en andere golven de kust afbreken. • Je weet hoe een aanslibbingskust wordt gevormd. • Je kan benoemen hoe drinkwater wordt gezuiverd, welke rol De Kwal hierin speelt en welke rol de duinen spelen in het zuiveren van drinkwater. • Je kan beschrijven hoe de mens invloed heeft op het duinlandschap en hoe je dit terug ziet in het duingebied. <i>Praktijk</i> • Samenwerken • Plannen • Taken verdelen • Werken met de computer <i>Begrippen:</i> aanslibbingskust, afbraakkust, branding, golf, klifkust, kustduin, strandwal, zandbank

6	Par 2.3 en 2.4 • Je kunt de waterkringloop aan de hand van een afbeelding beschrijven. • Je kunt uitleggen wat een stroomgebied is en op welke manier water in een rivier terechtkomt. • Je kunt de erosie door een rivier beschrijven en uitleggen hoe en waarom een rivier meandert. • Je kunt beschrijven waar en hoe een rivier sediment afzet, afhankelijk van de stroomsnelheid van het water. • Je kunt de kenmerken van de Rijn in de Boven-Rijnse Laagvlakte beschrijven en verklaren. • Je kunt de kenmerken van de Midden-Rijn beschrijven en verklaren en de kenmerken van de benedenloop van de Rijn beschrijven en verklaren. • Je kunt het verschil in debiet en regiem beschrijven. • Je kunt drie factoren beschrijven die de hoogte en de kracht van de golven bepalen en beschrijven hoe branding ontstaat. • Je kunt een afbraakkust op beelden herkennen, kenmerken ervan noemen en uitleggen hoe deze wordt gevormd. • Je kunt een aanslibbingskust op beelden herkennen, kenmerken ervan noemen en uitleggen hoe deze wordt gevormd. • Je kunt een klifkust op beelden herkennen, kenmerken ervan noemen en uitleggen hoe deze wordt gevormd.
---	---

Biologie

LEERJAAR	2
NIVEAU	mavo/havo

TOETSEN

Toets-Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging & (% PTA)	Toetsweek
1	1	ST	SO Thema 1, basisstof 1 t/m 3	20	1	nee
2	1	ST	PW Thema 1, basisstof 1 t/m 5	40	2	nee
3	2	ST	PW Thema 2, basisstof 1 t/m 5	40	2	nee
4	3	ST	SO Thema 3, basisstof 1 t/m 3	20	1	nee
5	3	ST	PW Thema 3, basisstof 1 t/m 6	40	3	nee
6	4	ST	PW Thema 4, basisstof 1 t/m 8	40	2	nee
7	4	PO	Duinproject	-	1	nee
8	4	CT	PW Thema 5 Basisstof 1 t/m 3 +6	40	3	ja

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen (10-15 per toets)
1	• Je kunt uitleggen dat planten bij de fotosynthese energie vastleggen in glucose. • Je kunt uitleggen dat bij de afbraak van glucose die energie weer vrijkomt. • Je kunt het verband beschrijven tussen verbranding in je lichaam en lichamelijke inspanning. • Je weet dat voor verbranding zuurstof nodig is en dat koolstofdioxide ontstaat. • Je kunt de delen van het ademhalingsstelsel benoemen met hun kenmerken en functies.
2	• Je kunt uitleggen dat planten bij de fotosynthese energie vastleggen in glucose. • Je kunt uitleggen dat bij de afbraak van glucose die energie weer vrijkomt. • Je kunt het verband beschrijven tussen verbranding in je lichaam en lichamelijke inspanning. • Je weet dat voor verbranding zuurstof nodig is en dat koolstofdioxide ontstaat. • Je kunt de delen van het ademhalingsstelsel benoemen met hun kenmerken en functies. • Je kunt de werking van de longblaasjes beschrijven. • Je kunt beschrijven hoe een inademing en een uitademing tot stand komen. • Je kunt uitleggen wat je zelf kunt doen om je luchtwegen gezond te houden. • Je kunt beschrijven wat hooikoorts is.
3	• Je kunt de functies van voedingsstoffen en voedingsvezel in voedingsmiddelen noemen. • Je kunt zes groepen voedingsstoffen noemen met hun functies en kenmerken. • Je kunt de functie van vertering, verteringssappen en enzymen beschrijven. • Je kunt de delen van een gebit noemen met hun functie. • Je kunt de werking en functie van de darmperistaltiek beschrijven. • Je kunt de functies en kenmerken van de delen van het verteringsstelsel noemen. • Je kunt de verteringssappen noemen met hun functies. • Je kunt met de Schijf van Vijf adviezen voor een gezonde voeding geven. • Je weet wat een gezond gewicht is en welke keuzes daaraan kunnen bijdragen. • Je kunt mogelijke oorzaken en gevolgen van eetstoornissen noemen en enkele voorbeelden geven. • Je kunt manieren beschrijven om voedselbederf tegen te gaan.
4	• Je kunt de bestanddelen van bloed noemen met hun kenmerken en functies. • Je kunt drie typen bloedvaten noemen met hun kenmerken en functies. • Je kunt in het bloedvatenstelsel van de mens slagaders en aders benoemen. • Je kunt de kleine en grote bloedsomloop onderscheiden met hun functies.

	• Je kunt de delen van het hart en de aansluitende bloedvaten noemen met hun kenmerken en functies. • Je kunt beschrijven hoe een hartslag verloopt.
5	• Je kunt de bestanddelen van bloed noemen met hun kenmerken en functies. • Je kunt drie typen bloedvaten noemen met hun kenmerken en functies. • Je kunt in het bloedvatenstelsel van de mens slagaders en aders benoemen. • Je kunt de kleine en grote bloedsomloop onderscheiden met hun functies. • Je kunt de delen van het hart en de aansluitende bloedvaten noemen met hun kenmerken en functies. • Je kunt beschrijven hoe een hartslag verloopt. • Je kunt de delen van de nieren en urinewegen noemen met hun kenmerken en functies. • Je kunt beschrijven hoe antistoffen bescherming bieden tegen infecties. • Je kunt beschrijven op welke manieren immuniteit kan ontstaan. • Je kunt omschrijven wat er aan de hand is bij een allergie. • Je kunt aangeven hoe je je hart en bloedvaten gezond kunt houden.
6	• Je kunt uitleggen welke organen tot het voorplantingsstelsel behoren. • Je kunt de delen van de geslachtsorganen van een man en een vrouw noemen, inclusief de overeenkomsten en verschillen. • Je kunt primaire geslachtskenmerken noemen. • Je kunt uitleggen wat de functie is van hormonen. • Je kunt de lichamelijke en geestelijke veranderingen in de puberteit beschrijven. • Je kunt uitleggen hoe zaadcellen en eicellen worden gevormd. • Je kunt de menstruatiecyclus beschrijven. • Je kunt de kenmerken van zaadcellen en eicellen noemen. • Je kunt beschrijven hoe bevruchting bij de mens verloopt. • Je kunt beschrijven hoe een zwangerschap verloopt. • Je kunt uitleggen wat prenataal onderzoek is en hiervan voorbeelden noemen. • Je kunt benoemen hoe gender en geaardheid kunnen verschillen. • Je kunt omschrijven wat onder seksualiteit wordt verstaan. • Je kunt benoemen hoe je wensen en grenzen kunt bewaken en respecteren in een seksuele relatie. • Je kunt enkele soa's noemen en uitleggen hoe je die kunt voorkomen. • Je kunt enkele methoden voor geboorteregeling noemen en hun werking uitleggen. • Je kunt andere manieren noemen om zwangerschap te voorkomen. • Je kunt beschrijven hoe een bevalling verloopt.
7	• Je hebt deelgenomen aan het duinproject

	• Je kunt planten en determineren met behulp van een app • Je kunt een verslag schrijven met de resultaten die je in het duin hebt gevonden.
8	• Je kunt benoemen dat alle cellen van je lichaam dezelfde erfelijke informatie bevatten. • Je kunt omschrijven wat het genotype en het fenotype zijn. • Je kunt uitleggen dat cellen alleen de erfelijke informatie gebruiken die ze nodig hebben. • Je kunt uitleggen hoe elk van de ouders 50% van de chromosomen levert. • Je kunt aangeven dat bij mensen het geslacht wordt bepaald door de geslachtschromosomen. • Je kunt uitleggen hoe door geslachtelijke voortplanting variatie in genotypen ontstaat. • Je kunt omschrijven wat een mutatie is. • Je kunt omschrijven wat kanker is. • Je kunt enkele DNA-technieken in de biotechnologie beschrijven.

Drama

LEERJAAR	2
NIVEAU	mavo/havo

TOETSEN

Toets-Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging & (% PTA)	Toetsweek
1	1	PO	Basisvaardigheden spel	90	2	nee
2	1	PO	Status	90	2	nee
3	2	PO	Geloofwaardig spel	90	2	nee
4	2	SO	Theatrale begrippen	45	1	nee
5	2	PO	Werken met tekst	90	2	nee

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen (10-15 per toets)
1	De leerling weet wat de kenmerken van een scène zijn (spelgegevens (5 w's), begin-midden- eind, conflict) en kan in een groepje een scène presenteren. De leerling leert wat fysiek en mimiek is en kan dat inzetten in een scène. De leerling leert een eigen smaak te ontwikkelen en kan dat op schrift formuleren.
2	De leerling kent het verschil tussen hoge en lage status en weet dat zelf te gebruiken in een scène. In samenwerking met één of twee anderen wordt een scène over status gepresenteerd, waarin het belangrijk is dat de leerling in de scène langzaam kan wisselen van hoog naar laag of andersom.
3	De leerling weet wat emoties zijn en kent de vier basisemoties en afgeleiden daarvan. In een scène worden verschillende emoties gespeeld op een geloofwaardige manier. De leerling weet wat incasseren is en een handeling. De leerling laat incasseren en een handeling zien in de presentatie over emoties. Leerlingen leren kritisch te kijken naar andere scènes en weten wat positieve feedback is. De leerlingen kunnen tips en tops over elkaars scènes benoemen.
4	Aan de hand van een korte video kan de leerling vragen beantwoorden over de begrippen: de kenmerken van een scène, over emotie en over status. Een leerling moet heldere informatie over een zelfverzonnen scène kunnen geven.
5	De leerling leert te werken met bestaande toneelteksten en leert de begrippen monoloog, dialoog en belangen van de personages. De leerling maakt een eigen scène naar aanleiding van een tekst, zoals een liedtekst of toneeltekst, waarin deze begrippen terugkomen en presenteert dat met een groepje.

Duits

LEERJAAR	2
NIVEAU	mavo/havo

TOETSEN

Toets-Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging	Toetsweek
1	1	ST	K1 Kennistoets schriftelijk	45	2	nee
2	1	ST	K2 Kennistoets schriftelijk	45	2	nee
3	2	ST	K3 Kennistoets schriftelijk	45	3	nee
4	2	KLT	Goethe A1 Luistervaardigheid audio/ schriftelijk	25	3	nee
5	3	ST	K4 Kennistoets i.c.m. schrijfvaardigheid	45	2	nee
6	3	MT	K1 t/m K5 Spreekvaardigheid groepswork	10	3	nee
7	4	PO	Mediadossier	aantal weken	3	nee
8	4	ST	Leesvaardigheid schriftelijk	45	2	ja

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen (10-15 per toets)
1	• Je kunt jezelf voorstellen. • Je kent de woordenschat en Sprachmittel van het thema “ik”. Je kunt deze in zinnen gebruiken. • Je kunt de grammatica toepassen: ○ persoonlijk voornaamwoord.; ○ sein t.t.; ○ vragend voornaamwoord.
2	• Je kunt over je familie en vrienden vertellen en ze voorstellen. • Je kent de woordenschat, Sprachmittel en Schreibmittel. Je kunt deze in zinnen gebruiken. • Je kunt de grammatica toepassen: ○ pers. voornaamwoord; ○ haben en sein t.t.; ○ vragend voornaamwoord.
3	• Je kunt over school vertellen. • Je kent de woordenschat, Sprachmittel en Schreibmittel van het thema “school”. Je kunt deze in zinnen gebruiken. • Je kunt de grammatica toepassen: ○ geslacht en meervoud van zelfstandige naamwoorden.
4	• Je kunt de hoofdpunten van eenvoudige mededelingen in bijvoorbeeld een nieuwsbericht of voicemail begrijpen. • Je kunt de hoofdpunten in een kort gesprek tussen bekenden begrijpen. • Je kunt de hoofdpunten in alledaagse korte gesprekken in een winkel of aan de telefoon begrijpen.
5	• Je kunt dieren beschrijven. • Je kunt over je huisdier of lievelingsdier een schrijfpdracht schrijven. • Je kent de woordenschat, Sprachmittel en Schreibmittel van K4 en je kunt deze in zinnen gebruiken. • Je kunt de grammatica toepassen: ○ werkwoorden tegenwoordige tijd; ○ werkwoorden stam sisklank; ○ voltooid deelwoord zwakke en sterke werkwoorden.
6	• Je kunt over jezelf, je familie, school en je huisdier of lievelingsdier vertellen. • Je kunt eten en drinken bestellen. • Je kunt over eten en drinken praten. • Je kent de woordenschat, Sprachmittel en Schreibmittel van Kapitel 1 t/m 4.

	• Je kent de woordenschat en Sprachmittel van Kapitel 5. • Je kunt de volgende klanken juist uitspreken: sisklanken (z, s, ß); Umlaute (ä, ü, ö, äu); sch, sp, st; Ich-Ach-Laut.
7	• Je kunt verslag uitbrengen van jouw literaire ontwikkeling. Voorbeelden: artikelen, boekjes, luisterfragmenten, film etc.
8	• Je kunt na het lezen van een tekst vragen beantwoorden en leesstrategieën toepassen.

Economie

LEERJAAR	2
NIVEAU	mavo/havo

TOETSEN

Toets-Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging & (% PTA)	Toetsweek
1	1	PO	Arbeidsmarkt: Vacature opdracht	-	2	n.v.t.
2	1	ST	Hoofdstuk 1: Wat is economie?	45	2	nee
3	2	ST	Hoofdstuk 2: Hoe ga je met geld om?	45	2	nee
4	2	ST	Hoofdstuk 4: Wat levert productie op?	45	2	nee
5	3	PO	Reclame	-	1	n.v.t.
6	4	ST	Hoofdstuk 5: Is handel iets voor jou?	45	1	nee
7	4	ST	Hoofdstuk 6: Wat doet de overheid?	45	2	ja

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen (10-15 per toets)
1	Arbeidsmarkt vacatureopdracht (PO H3) • Je kunt het verschil uitleggen tussen een werkgever en een werknemer • Je weet wat de arbeidsmarkt is en hoe je op een vacature kunt solliciteren. • Je kent het verschil tussen een deeltijdbaan en een voltijdbaan. • Je weet wat een arbeidsovereenkomst en wat een proeftijd is. • Je kunt het verschil tussen een vaste baan en een tijdelijke baan uitleggen • Je weet voor wie een cao geldt en wat erin geregeld is
2	Wat is economie? • Je kunt uitleggen waar economie over gaat • Je kunt voorbeelden geven van wat jijzelf met de economie te maken hebt • Je weet getallen op de juiste manier afronden • Je kunt uitleggen hoe bedrijven en de overheid met de economie te maken hebben • Je weet hoe je een geldbedrag op de juiste manier kunt noteren en uitspreken • Je kunt beschrijven hoe geld is ontstaan • Je kunt onderscheid maken tussen chartaal en giraal geld • Je kunt beschrijven hoe je met verschillende soorten geld kunt betalen • Je weet hoe je een nieuw saldo op je rekening kunt uitrekenen • Je kan uitleggen wat voor behoeften je kunt hebben • Je kunt met voorbeelden uitleggen waardoor mensen verschillende behoeften hebben • Je weet hoe je het verschil tussen goederen en diensten kunt uitleggen • Je kunt uitleggen hoe je in je behoeften kunt voorzien • Je weet hoe je met een percentage een getal kunt uitrekenen • Je kunt voorbeelden geven hoe je aan productinformatie komt • Je kunt uitleggen hoe consumentenorganisaties jou kunnen helpen • Je kunt voorbeelden geven hoe de overheid jou als consument helpt • Je kunt uitleggen wat je aan garantie hebt • Je weet hoe je een gemiddelde kunt berekenen
3	Hoe ga je met geld om? • Je weet in welke soort inkomen je kunt hebben. • Je weet welke groepen uitgaven er zijn. • Je weet hoe je bedragen omrekent van week naar maand en omgekeerd.

	• Je weet hoe je een begroting van je inkomsten en uitgaven maakt. • Je weet welke drie functies geld kan hebben. • Je weet welke drie redenen er zijn om te sparen. • Je weet wat rente is bij sparen. • Je kunt rente berekenen die je op een spaarrekening ontvangt. • Je weet welke redenen je kunt hebben om geld te lenen. • Je weet hoe een bank geld uitleent. • Je kunt de kosten van een lening berekenen. • Je kunt een percentage berekenen. • Je weet waarom je een verzekering afsluit. • Je kunt voorbeelden noemen van verplichte en vrijwillige verzekeringen. • Je weet wat de premie en de polis van een verzekering zijn en waar ze voor dienen • Je weet wat het gevolg is als je een eigen risico voor een schadevergoeding.
4	Wat levert productie op? • Je weet wat produceren is. • Je weet wat een bedrijfskolom is en hoe bedrijven waarde toevoegen. • Je weet wat productiefactoren zijn en de drie productiefactoren noemen. • Je kunt de kostprijs per product uitrekenen • Je weet wat milieuschade is en je kunt vier voorbeelden noemen. • Je weet wat het verschil is tussen bedrijfskosten en maatschappelijke kosten. • Je weet wat negatieve externe effecten zijn en hoe bedrijven duurzaam kunnen produceren. • Je kunt uitleggen wat het nut is van recycling en een kringlooeconomie. • Je weet wat negatieve externe effecten zijn en hoe bedrijven duurzaam kunnen produceren. • Je weet wat het verschil is tussen een lineaire economie en een kringlooeconomie. • Je weet wat investeren is. • Je weet hoe je de afschrijving berekent. • Je weet wat het verschil is tussen mechanisering, robotisering en automatisering. • Je weet wat arbeidsproductiviteit is. • Je kunt uitleggen wat een ondernemer is. • Je kunt uitleggen wat het verschil is tussen arbeidsintensief en kapitaalintensief produceren. • Je weet wat afzet en omzet is en je kunt de omzet berekenen. • Je weet wat winst is en hoe je deze berekent.
5	Reclameopdracht supermarkt • Je kunt uitleggen wat het verschil is tussen basisbehoeften en overige behoeften. • Je weet dat je met goederen en diensten in je behoeften kunt voorzien.

	• Je kunt een geldbedrag op de juiste manier noteren. • Je kent het verschil tussen consumeren en zelfvoorziening. • Je weet waardoor we verschillende behoeften hebben en hoe we beïnvloed worden bij onze keuzes. • Je kent het verschil tussen commerciële en ideële reclame • Je kunt voorbeelden geven van reclamemedia.
6	Is handel iets voor jou? • Je weet wat vraag en aanbod is en hoe dit kan veranderen • Je weet welke rol vraag en aanbod spelen op de prijzen op de markt. • Je kunt uitleggen dat er sociale en commerciële invloed is op wat je koopt • Je kunt voorbeelden geven van wat bedrijven doen om meer te verkopen. • Je weet wat de inkoopprijs is. • Je weet hoe je met de brutowinstopslag de verkoopprijs berekent. • Je weet hoe je rekening houdt met andere aanbieders. • Je weet wat de verschillen zijn tussen verkoop in winkels en online. • Je weet wat btw is. • Je kunt uitleggen dat een winkelier niets verdient aan btw. • Je weet hoe je de consumentenprijs berekent. • Je weet hoe je terugrekent van de consumentenprijs naar de verkoopprijs. • Je weet wat het verschil is tussen inkoopprijs en inkoopwaarde. • Je weet hoe je de brutowinst berekent. • Je weet hoe je rekening houdt met je bedrijfskosten. • Je weet hoe je de uiteindelijke winst berekent. • Je weet wat nettowinst is en hoe je deze berekent.
7	Wat doet de overheid? • Je weet wat de overheid is. • Je weet wat de gemeente voor jou kan doen. • Je weet welke taken de provincie heeft. • Je weet wat de rijksoverheid doet. • Je weet wat bedoeld wordt met collectieve voorzieningen. • Je weet wat sociale zekerheid is. • Je weet waarom er sociale premies op je loon worden ingehouden. • Je weet wat het verschil is tussen de particuliere en de collectieve sector. • Je weet wat het verschil is tussen direct en indirecte belastingen. • Je weet welke overeenkomsten en verschillen er zijn tussen inkomstenbelasting en loonbelasting. • Je weet wat subsidie en accijns is.

	• Je weet welke andere inkomsten de overheid heeft. • Je weet wat de rijksbegroting is. • Je kunt uitleggen wat de miljoenennota en de rijksbegroting met elkaar te maken hebben. • Je weet wat het verschil is tussen een begrotingstekort en een begrotingsoverschot.
--	---

Engels

LEERJAAR	2
NIVEAU	mavo/havo

TOETSEN

Toets-Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging & (% PTA)	Toetsweek
1	1	ST	Unit 1-toets: woordenschat, grammatica, zinnen en onregelmatige werkwoorden.	45	2	nee
2	1	ST	Leesvaardigheid	45	2	nee
3	2	KLT	Kijk- en luistertoets	45	2	nee
4	2	ST	Unit 2-3 toets: woordenschat, grammatica, zinnen en onregelmatige werkwoorden.	45	2	nee
5	3	MT	Individuele presentatie	5	1	nee
6	3	ST	Schrijftoets (door docent gekozen onderwerp)	45	2	nee
7	4	ST	Unit 4-5 toets: woordenschat, grammatica, zinnen en onregelmatige werkwoorden.	45	2	nee
8	4	ST	Leesvaardigheid	45	2	nee

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen (10-15 per toets)
1	• one en ones correct gebruiken • de present continuous correct gebruiken • correcte zinsvolgorde toepassen (plaats en tijd) • must en mustn't correct gebruiken • woordenschat van Unit 1 begrijpen en toepassen • juiste grammaticale vormen herkennen • zinnen correct aanvullen • basiswoordenschat correct vertalen • eenvoudige, correcte zinnen schrijven
2	• de hoofdgedachte van een tekst begrijpen • specifieke informatie uit een tekst halen • het doel van een tekst herkennen • woordenschat afleiden uit de context • juiste antwoorden kiezen op basis van de tekst • antwoorden onderbouwen met informatie uit de tekst
3	• de hoofdgedachte van gesproken teksten begrijpen • specifieke informatie herkennen • belangrijke details identificeren • korte gesprekken en fragmenten volgen • alledaags gesproken Engels begrijpen (bijv. instructies, dialogen) • betekenis afleiden uit context (intonatie, sleutelwoorden) • juiste antwoorden kiezen op basis van audiofragmenten
4	• vergelijkingen correct gebruiken (-er, -est, more, most) • much en many correct gebruiken • de past simple correct gebruiken • de past continuous correct gebruiken • past simple en past continuous combineren • onregelmatige werkwoorden correct gebruiken • woordenschat van Units 2–3 begrijpen en toepassen

	• grammatica in context herkennen • zinnen correct aanvullen
5	• een korte, gestructureerde presentatie geven • 2–3 minuten spreken • spreken zonder aantekeningen • passende woordenschat gebruiken • duidelijk en verstaanbaar spreken • basisgrammatica correct toepassen • bij het onderwerp blijven • ideeën in het Engels verwoorden
6	• een korte, gestructureerde tekst schrijven • ideeën logisch ordenen • duidelijke en volledige zinnen schrijven • basisgrammatica correct toepassen • passende woordenschat gebruiken • binnen de woordlimiet schrijven (140–160 woorden) • correcte spelling en interpunctie gebruiken • een duidelijk begin en einde schrijven
7	• woordenschat van Units 4–5 begrijpen en toepassen • grammaticale structuren herkennen • zinnen correct aanvullen • woordenschat in context gebruiken • basiswoordenschat vertalen • correcte en incorrecte zinnen herkennen • grammatica toepassen in korte opdrachten
8	• de hoofdgedachte van langere teksten begrijpen • belangrijke informatie vinden • tekststructuur herkennen • betekenis afleiden uit context • kerninformatie identificeren • vragen beantwoorden met behulp van de tekst

Frans

LEERJAAR	2
NIVEAU	mavo/havo

TOETSEN

Toets-Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging & (% PTA)	Toetsweek
1	1	ST	C'était comment?	30	1	nee
2	1	ST	Thème 1: Quoi ! Tu manges ça ?	45	2	nee
3	2	ST	Leesvaardigheid	45	2	nee
4	2	ST	Thème 2: Rester cool à l'école	45	2	nee
5	3	KLT	Luistertoets: Thème 1 + 2	30	2	nee
6	3	ST	Thème 3: oh, ces événements	45	2	nee
7	4	MT	Spreekvaardigheid: thème 1 + 2 + 3 (vlog)	-	2	nee
8	4	ST	Thème 4: Ça bouge!	45	2	nee
9	4	PO	Praktische opdracht	-	1	nee
10	4	ST	Leesvaardigheid + vocabulairelijst	45	2	ja

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen
1	• Je herhaalt de belangrijkste stof uit klas 1 en breidt deze uit met nieuwe woorden passend bij klas 2.
2	• Je kunt iets te eten en drinken bestellen. • Je kunt vertellen wat je graag eet. • Je kunt aangeven welke boodschappen je nodig hebt.
3	• Je kunt informatie halen uit teksten over eten.
4	• Je kunt iets vertellen over activiteiten op en buiten school. • Je kunt zeggen hoe laat het is. • Je kunt een presentatie geven over je school.
5	• Je kunt de eetbestellingen herkennen • Je kunt de boodschappen van de boodschappenlijst herkennen • Je kunt de kloktijden herkennen • Je kunt de buitenschoolse activiteiten herkennen
6	• Je kunt zeggen welke evenementen je wel/niet leuk vindt. • Je kunt de weg vragen en routeaanwijzingen geven. • Je kunt verslag uitbrengen van een evenement.
7	• Je kunt iemand interviewen en antwoord geven op gestelde vragen.
8	• Je kunt vertellen over jouw sport. • Je kunt argumenten geven in een debat. • Je kunt een enquête invullen en resultaten met elkaar vergelijken.
9	• Praktische opdracht bestaande uit verschillende onderdelen.
10	• Je beschikt over de woordkennis die hoort bij eind leerjaar 2.

OPMERKINGEN

Bij elke toets wordt van de leerling verwacht dat de door de docent gegeven aantekeningen ook worden geleerd, naast de stof uit het boek.

Geschiedenis

LEERJAAR	2
NIVEAU	mavo/havo

TOETSEN

Toets-Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging & (% PTA)	Toetsweek
1	1	SO	Industriële Revolutie	45	1	nee
2	2	PW	Industriële Revolutie en Staatsinrichting	45	2	nee
3	2	SO	Eerste Wereldoorlog	45	1	nee
4	3	PW	Interbellum	45	2	nee
5	4	PO	Tweede Wereldoorlog	45	1	nee
6	4	PW	Tweede Wereldoorlog	45	2	ja

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen
1	• Je kunt uitleggen waarom huisnijverheid verdween toen er fabrieken kwamen. • Je kunt vier oorzaken noemen van de industrialisatie in Groot-Brittannië en beschrijven wanneer deze in Nederland begon. • Je kunt uitleggen wat kapitalisme is en ten minste vier andere gevolgen noemen van de industrialisatie in de 19e eeuw. • Je kunt de werk- en leefomstandigheden van arbeiders beschrijven. • Je kunt de werk- en leefomstandigheden van de gegoede burgerij en de middenklasse beschrijven. • Je kunt een belangrijk economisch idee en een belangrijk politiek idee noemen van liberalen in de 19e eeuw. • Je kunt beschrijven wat verschillende groepen deden om de arbeiders en armen te helpen. • Je kunt uitleggen wat socialisten wilden veranderen aan de samenleving en hoe ze dat wilden doen. • Je kunt uitleggen door welke twee ontwikkelingen er aan het einde van de 19e eeuw sociale wetten kwamen.
2	• Je kunt beschrijven wat verschillende groepen deden om de arbeiders en armen te helpen. • Je kunt uitleggen wat socialisten wilden veranderen aan de samenleving en hoe ze dat wilden doen. • Je kunt uitleggen door welke twee ontwikkelingen er aan het einde van de 19e eeuw sociale wetten kwamen. • Je kunt uitleggen wat er in het bestuur van Nederland veranderde door de grondwet van 1848. • Je kunt uitleggen wat feministen wilden veranderen aan de samenleving. • Je kunt beschrijven dat Nederland steeds democratischer werd. • Je kunt uitleggen dat Nederland een parlementaire democratie is. • Je kunt met vier voorbeelden uitleggen dat je op verschillende manieren je stem kunt laten horen. • Je kunt drie verschillende politieke stromingen noemen. • Je kunt uitleggen hoe wordt bepaald wie er in de Tweede Kamer komt. • Je kunt uitleggen waarom politieke partijen in Nederland altijd moeten samenwerken. • Je kunt uitleggen wat de taken van de regering en het parlement zijn.
3	• Je kunt uitleggen hoe het dagelijks leven in de 19e eeuw veranderde door allerlei uitvindingen. • Je kunt met een voorbeeld uitleggen wat nationalisme is. • Je kunt met twee voorbeelden uitleggen dat nationalisme leidde tot spanningen en nieuwe grenzen in Europa. • Je kunt beschrijven dat er in de 19e eeuw Europese wereldrijken ontstonden. • Je kunt de Nederlandse koloniën noemen en uitleggen hoe Nederlands-Indië ontstond. • Je kunt vier oorzaken van het modern imperialisme noemen en beschrijven welke rol racisme daarbij speelde. • Je kunt uitleggen wat vier oorzaken van de Eerste Wereldoorlog waren, en hoe het een wereldoorlog werd.

	• Je kunt beschrijven hoe de Eerste Wereldoorlog verliep in het oosten en in het westen. • Je kunt twee redenen noemen waarom Duitsland de Eerste Wereldoorlog verloor.
4	• Je kunt drie oorzaken van de Russische Revolutie noemen. • Je kunt uitleggen wat de communisten veranderden in de economie en in de samenleving in Rusland. • Je kunt met drie voorbeelden uitleggen dat de Sovjet-Unie een onvrij land was. • Je kunt vier maatregelen noemen waarmee Duitsland na de Eerste Wereldoorlog gestraft werd. • Je kunt vier kenmerken van het fascisme noemen. • Je kunt uitleggen dat de Verenigde Staten in de jaren 1920 een consumptiemaatschappij en een vrijemarkteconomie waren. • Je kunt twee gevolgen noemen van de economische crisis in de Verenigde Staten. • Je kunt uitleggen dat de crisis in de Verenigde Staten ook gevolgen had voor mensen in Europa. • Je kunt uitleggen waarom na 1929 de populariteit van het fascisme en het communisme in Europa groeide.
5	• Je kunt uitleggen waarom veel Duitsers op de NSDAP stemden en hoe Hitler alle macht kreeg. • Je kunt met drie voorbeelden uitleggen dat Duitsland na 1933 een totalitaire staat werd. • Je kunt twee voorbeelden noemen waaruit blijkt dat Hitler vanaf 1933 aanstuurde op een oorlog. • Je kunt beschrijven wanneer en hoe de Tweede Wereldoorlog in Europa begon en hoe de oorlog tot 1943 voor Duitsland verliep. • Je kunt beschrijven wanneer en hoe de Tweede Wereldoorlog in Azië begon en hoe de oorlog in het begin voor Japan verliep. • Je kunt beschrijven hoe Duitsland en Japan verslagen werden. • Je kunt uitleggen wat antisemitisme is en wat de rassenleer inhield. • Je kunt beschrijven hoe de vervolging van Joden door de nazi's verliep. • Je kunt beschrijven hoe de vervolging van Joden in Nederland verliep. • Je kunt beschrijven hoe Nederland bezet werd en na vijf jaar bevrijd werd. • Je kunt een gevolg van de Duitse bezetting noemen op het gebied van politiek, economie en cultuur. • Je kunt uitleggen of iets een voorbeeld is van aanpassing, van verzet of van collaboratie.
6	• Je kunt uitleggen waarom veel Duitsers op de NSDAP stemden en hoe Hitler alle macht kreeg. • Je kunt met drie voorbeelden uitleggen dat Duitsland na 1933 een totalitaire staat werd. • Je kunt twee voorbeelden noemen waaruit blijkt dat Hitler vanaf 1933 aanstuurde op een oorlog. • Je kunt beschrijven wanneer en hoe de Tweede Wereldoorlog in Europa begon en hoe de oorlog tot 1943 voor Duitsland verliep. • Je kunt beschrijven wanneer en hoe de Tweede Wereldoorlog in Azië begon en hoe de oorlog in het begin voor Japan verliep.

	• Je kunt beschrijven hoe Duitsland en Japan verslagen werden.• Je kunt uitleggen wat antisemitisme is en wat de rassenleer inhield.• Je kunt beschrijven hoe de vervolging van Joden door de nazi's verliep.• Je kunt beschrijven hoe de vervolging van Joden in Nederland verliep.• Je kunt beschrijven hoe Nederland bezet werd en na vijf jaar bevrijd werd.• Je kunt een gevolg van de Duitse bezetting noemen op het gebied van politiek, economie en cultuur.• Je kunt uitleggen of iets een voorbeeld is van aanpassing, van verzet of van collaboratie.

Kunst beeldende vorming

LEERJAAR	2
NIVEAU	mavo/havo

TOETSEN

Toets-Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging	Toetsweek
1	1	PO	2D: verbeelding, compositie (Kaft)		1	nee
2	1	PO	2D: Ruimte (lijnperspectief), warm/koud-contrast		2	nee
3	2	PO	2D: symmetrisch/asymmetrisch, patronen, ritme, herhaling		2	nee
4	2	PO	2D: En face, en profil, mimiek en emotie		2	nee
5	3	PO	3D: Vorm, textuur		3	nee
6	3	PO	3D: boetseren		3	nee
7	4	PO	3D: stileren, construeren (ruimtelijk)		3	nee
8	4	PO	Map		1	nee

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen
1	Collage
2	1-puntsperspectief en/of 2-puntsperspectief
3	Stempelen, patronen maken, linoleumdruk
4	Portret (dekkend schilderen), gezichtselementen
5	Papieren kraag: structuur, insnoeren, construeren
6	Klei-opbouw (boetseren, uithollen): torens, glazuur
7	Hout: zagen, schuren, bewerken, opbouwen
8	Organisatie, ordenen, presenteren

Kunst muziek

LEERJAAR	2
NIVEAU	mavo/havo

TOETSEN

Toets-Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging	Toetsweek
1	1 (3)	PO	Speelstuk 1 Melodie	90	1	nee
2	1 (3)	PO	Speelstuk 2 Akkoorden	90	1	nee
3	2 (4)	PO	Speelstuk 3 Melodie/Bas	90	1	nee
4	2 (4)	PO	Toets Basiskennis theorie Muziekmethode	90	2	nee

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen
1	Je leert een ritmische melodie spelen met begeleiding, door luisteren/kijken/samen werken/individueel werken. Je leert presenteren voor de klas.
2	Je leert een eenvoudig akkoordenschema spelen door luisteren/kijken/samen werken/individueel werken. Je leert presenteren voor de klas.
3	Je kiest een eigen melodie (BEATSNBITS of YOUTUBE). Je leert met twee handen spelen.
4	Toets H5, H6, H7, H8 uit BEATSNBITS. (Niveau mavo-havo) Je leert wat muzikale middelen zijn. Wat een vormschema is. Wat de functie van de bas is. Je leert meer over muziek via streamingdiensten en andere geluidsdragers en je verbreedt je muzikale horizon.
Elke les, ben je afwisselend bezig met praktische en theoretische opdrachten. Neem altijd je Laptop + lader mee! Koptelefoon(optioneel)	

Lichamelijke opvoeding

LEERJAAR	2
NIVEAU	mavo/havo

TOETSEN

Toets-Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging & (% PTA)	Toetsweek
1	1	PO	Doelspel: Voetbal	90	1	nee
2	2	PO	Atletiek: shuttle- run -test	90	1	nee
3	2	PO	Turnen: hurksprong/ steunspringen over/op kast	90	1	nee
4	3	PO	Doelspel: basketbal	90	1	nee
5	3	PO	Turnen: acrogym	90	1	nee
6	3	PO	Atletiek: zeskamp	90	1	nee

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen (10-15 per toets)
1	Doelspel – voetbal Kunnen: • De leerling kan dribbelen en de bal passen/ aannemen naar een medespeler • Introductie van de wreeftrap over grotere afstand naar een medespeler en op het doel • In een overtal situatie de bal in bezit kunnen houden. • De leerling moet een voetbalwedstrijd kunnen scheidsrechteren
2	Atletiek - shuttle-run-test Kunnen: • De leerling moet zo lang mogelijk binnen het gevraagde tempo van de shuttlerun mee blijven lopen. • De leerling moet zijn loopsnelheid kunnen aanpassen aan het gevraagde tempo. • De leerling moet in een rechte lijn heen en terug kunnen lopen en keerpunten kunnen maken. Kennen: • De leerling kent zijn eigen maximum/ begrenzing en schaaft af of stopt als hij/ zij het niet meer volhoudt. • De leerling moet de term 'HF max' kennen.
3	Doelspel - basketbal Kunnen: • De leerling moet met zowel voorkeurshand als andere hand een specifieke basketbaldribbel kunnen laten zien en een cross-over uit kunnen voeren. • De leerling moet een overheadpass kunnen uitvoeren. • De leerling moet een lay-up vanuit een dribbel kunnen uitvoeren. • De leerling moet een wedstrijd basketbal kunnen fluiten met een tweetal. Kennen: • De leerling kent het principe van 'man to man' spelen in een 5:5 organisatie. • De leerling kent de spelregels (met evt. aanpassingen) van het basketbal: • uit handen trekken mag bij vasthouden volgt de struggle: 1e bal zijkant verloren sprongbal *vrije worpen (2 maal) introductie • *vrije worpen: 2 aanvallers + nemer, 3 verdedigers om en om, rest buiten 3-pnt.lijn (op school 1/3 veld)
4	Turnen - acrogym en dans Kunnen: • De leerling moet in samenwerking met een groepje leerlingen m.b.v. kijkwijzers een oefening (op muziek) kunnen bedenken en uitvoeren, waarin minimaal 4x twee personen, 3x drie personen, 2x vier personen en 1x zes personen een acrogym-element laten zien.

	Kennen: • De leerling moet elk element 3 seconden kunnen vasthouden, dus balans is belangrijk • De leerling moet een choreografie kunnen bedenken en uitvoeren. • De leerlingen moet een dans van 4x8 erbij kunnen uitvoeren. • De leerling moet de aandachtspunten voor de acrogym-elementen kennen: • steun op schouders en bekken. • niet op de rug gaan staan. • niet afspringen, maar afstappen. • niet opspringen, maar opstappen. • Geen schoenen.
5	Turnen - steunsprong: hurksprong Kunnen: • De leerling moet vanuit een korte aanloop kunnen inspringen naar de plank. • De leerling moet vanaf de plank kunnen kaatsen naar een zweeffase. • De leerling moet vanuit de zweeffase kunnen ophurken met de voeten op de kast(breedte). • De leerling moet een stabiele landing kunnen uitvoeren. • Introductie van het doorhurken waarbij de handen verder op de kast geplaatst worden met een kort steunmoment en er een actievere hurkbeweging gemaakt wordt Kennen: • De leerling moet de verschillen in werking van reuterplank t.o.v. de minitramp kennen. • De leerling is bekend met het verschil tussen kaatsen en springen.
6	Atletiek - zeskamp De leerling neemt deel aan een zeskamp en laat daarbij onderstaande onderdelen zien: • 60 meter sprint: de leerling kan uit een startblok starten onder leiding van een starter. • 400 meter loop: De leerling moet zijn kracht leren verdelen over 400 meter en deze afstand zo hard mogelijk kunnen lopen. • Verspringen ○ Weten wat het afzetbeen is. ○ De vier fasen van het verspringen herkennen. ○ Zo snel mogelijk kunnen aanlopen. • Hoogspringen Kunnen: ○ De leerling moet kunnen bepalen wat afzetbeen en zwaaibeen is. ○ De leerling moet vanuit een 'boogaanloop' van 5 passen naar de afzet kunnen gaan.

	○ De leerling moet met de techniek van de Fosburyflop een zo hoog mogelijke hoogte kunnen springen. Kennen: ○ De leerling moet de term 'zwaaibeen' kennen. ○ De leerling moet de term 'Fosburyflop' kennen. • Kogelstoten: De leerling kan een kogel van 3kg met een drie-pas wegstoten. • Speerwerpen ○ De leerling kan als voorbereiding op het speerwerpen, een vortex met een drie-pas aanloop over maximale lengte wegwerpen. ○ Leerling kent het verschil tussen stoten en werpen
--	--

Nederlands

LEERJAAR	2
NIVEAU	mavo/havo

TOETSEN

Toets-Nummer	Periode	Vorm		Duur	Weging & (% PTA)	Toetsweek
1	1	ST	H. S&G: Spelling en grammatica	40	1	nee
2	1	ST	H1. Verhalen door de tijd (LV)	40	2	nee
3	2	ST	H2. Goed en kwaad (LV)	40	2	nee
4	3	PO	H3. Meerstemmigheid (interview)	5-10	1	nee
5	4	MT	H4. Zeggingskracht (presentatie)	5-10	1	nee
6	4	ST	H3. Meerstemmigheid (LV)	40	2	ja
7		PO	Schrijfdossier: elke periode 1 opdracht, samengesteld cijfer		2	nee
8		PO	Fictiedossier: elke periode 1 opdracht		0	nee

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen (10-15 per toets)
1	- Ik kan de spellingsregels van meervoudsvormen, bijvoeglijke naamwoorden, samenstellingen (met koppelteken), cijfers en getallen en werkwoorden beschrijven en deze toepassen. - Ik ken de regels omtrent het gebruik van hoofdletters en leestekens en kan deze toepassen. - Ik kan beschrijven wat de functies van zelfstandige naamwoorden, bijvoeglijke naamwoorden, voornaamwoorden, voorzetsels, lidwoorden en werkwoorden zijn. - Ik kan zelfstandige naamwoorden, bijvoeglijke naamwoorden, lidwoorden, voornaamwoorden, voorzetsels en werkwoorden herkennen in een zin. - Ik kan beschrijven wat de functies van het onderwerp, het werkwoordelijk gezegde, het lijdend voorwerp, het meewerkend voorwerp en de bijwoordelijke bepaling.
2	- Ik weet dat verhalen vroeger een andere boodschap bevatten dan tegenwoordig. - Ik kan uitleggen wat de boodschap van een verhaal is. - Ik weet welke tekstsoorten en tekstdoelen er zijn en wat wordt verstaan onder het onderwerp en de hoofdgedachte van een tekst. - Ik kan de tekstsoort, het tekstdoel en het onderwerp van een tekst herkennen. - Ik kan de hoofdgedachte van een tekst samenvatten.
3	- Ik weet wat leesdoelen, leesmanieren en de kenmerken van digitaal lezen zijn. - Ik kan informatie vinden in digitale teksten door verschillende leesmanieren toe te passen.
4	- Ik weet wat meertaligheid is en wanneer je meertalig bent. - Ik kan kenmerken van meertaligheid beschrijven. - Ik weet hoe ik goede vragen kan stellen in een gesprek. - Ik kan verschillende manieren van vragen stellen herkennen. - Ik kan uitleggen wat goede en minder goede vragen zijn en zelf goede vragen formuleren. - Ik kan zelf een gesprek voeren waarin ik goede vragen stel.
5	- Ik weet waarom presentatieprogramma's een handig hulpmiddel zijn en wat de vuistregels zijn bij het gebruik. - Ik kan een presentatie beoordelen en verbeterpunten aangeven. - Ik kan een passende presentatie maken met een presentatieprogramma - Ik kan zelf een presentatie houden met een presentatieprogramma.
6	- Ik weet wat verwijswwoorden zijn. - Ik kan verwijswwoorden en de woorden of zinsdelen waarnaar ze verwijzen, herkennen in een tekst.

	• Ik kan bijzonderheden met verwijswaarden uitleggen en aangeven om welk soort verwijswaard het gaat. • Ik kan zelf een tekst met verwijswaarden schrijven
7	• Ik kan een passende aanpak door middel van een schrijfplan hanteren. • Ik kan in eigen woorden informatie uit verschillende bronnen verwerken tot een gestructureerde tekst. • Ik kan kennis inzetten en uitbreiden over de vorm van teksten: tekstsoorten en tekststructuren. • Ik kan op letter-, schrift- en tekstniveau schrijven met een leesbaar handschrift. • Ik kan de tekst reviseren met het oog op doelgerichte communicatie: taalgebruik en taalverzorging. • Ik kan eigen gedachten, ervaringen, gevoelens en fantasieën verwoorden. • Ik kan experimenteren met woorden, zinnen, literaire genres, taalregels, taalconventies en visuele vormen. • Ik ontwikkel een eigen schrijfstijl. • Ik kan mijn mening geven over creatief taalgebruik. • Ik kan hoofd- en bijzaken, indrukken en vragen bij gelezen, bekeken of beluisterde inhoud weergeven. • Ik kan een samenvatting maken. • Ik kan gedachten, verworven inzichten en kennis in een tekst of schema verwoorden, onderbouwen en ordenen. • Ik kan school- en vaktaal inzetten en uitbreiden.
8	• Ik lees en beluister boeken en teksten van verschillende schrijvers en literaire genres. • Ik kan een waardeoordeel geven over gelezen of beluisterde boeken en teksten op basis van literaire genres, eigen interesse en belevingswereld. • Ik ga nieuwe leesuitdagingen aan. • Ik kan beschrijven welk probleem of welke wens van een hoofdpersoon de motor van het verhaal is en hoe het verhaal zich ontwikkelt. • Ik kan de verschillende rollen van personages, hun karakter en ontwikkeling beschrijven. • Ik kan beschrijven hoe tijd, plaats en omstandigheden het verhaal beïnvloeden.

Science

LEERJAAR	2
NIVEAU	mavo/havo

NOTA BENE

Het vak Science wordt modulair aangeboden. De volgorde van de modules is afhankelijk van de klas waarin je zit. Dat heeft twee gevolgen:

- 1. Ten eerste zal een module die afgenomen wordt aan het begin van het jaar een relatief makkelijkere toets hebben dan als dezelfde module aan het eind van het jaar wordt afgenomen.*
- 2. Ten tweede staan alle cijfers in periode 1. Daarmee telt het eerste cijfer dat je haalt ook mee voor de eerste periode, welk onderwerp dat ook geweest is.*

TOETSEN

Toets-Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging & (% PTA)	Toetsweek
1	1	ST	Licht	45	2	nee
2	1	PO	Automaten en Elektriciteit	45	2	nee
3	1	ST	Kracht en beweging	45	4	nee
4	1	ST	Stofeigenschappen	45	4	nee
5	1	PO	Techniek	-	2	nee
6	1	PO	Geluid	45	2	nee

- Toets nummer 3 is extra determinerend voor nask1(natuurkunde)*
- Toets nummer 4 is extra determinerend voor nask2(scheikunde)*

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen (10-15 per toets)
1	• Je weet hoe we kleuren waarnemen en hoe licht reflecteert. • Je begrijpt hoe spiegelbeelden ontstaan en kunt dit construeren. • Je kent het kleurenspectrum en weet welke kleuren door voorwerpen worden teruggekaatst of geabsorbeerd.
2	• Je kunt uitleggen wat een stroomkring is en hoe die werkt. • Je kent de grootheden spanning (U) en stroom (I) en kunt ze meten en ermee rekenen. • Je kent het verschil tussen serie- en parallelschakelingen en weet wanneer welke wordt gebruikt. • Je weet dat de stroom splitst in een parallelschakeling en de spanning wordt opgedeeld in een serieschakeling en kunt daarmee rekenen
3	• Je kent het verband tussen massa en zwaartekracht • Je kunt rekenen met de veerwet. • Je kunt met de hefboomwet momentenevenwicht uitleggen en berekenen • Je kent de werking van katrollen en het effect op kracht en richting. • Je kunt snelheid berekenen en bepalen uit grafieken.
4	• Je kunt een aantal stofeigenschappen benoemen. • Je kunt een aantal stofeigenschappen zelf onderzoeken. • Je kunt berekeningen maken met dichtheid. • Je beseft dat je stoffen van elkaar kunt scheiden op basis van hun stof eigenschap. • Je begrijpt van welke stofeigenschappen filtratie en extraheren gebruik maak.
5	• Je weet dat technische handelingen voor iedereen te leren zijn. • Je verkent verschillende technische vaardigheden
6	• Je weet hoe geluid ontstaat en zich voortplant. • Je kent de begrippen frequentie, toonhoogte en geluidssterkte (dB). • Je weet hoe het oor werkt en waarom gehoorbescherming belangrijk is. • Je weet wat geluidsoverlast is en wat de gevolgen zijn.

Wiskunde

LEERJAAR	2
NIVEAU	mavo/havo

TOETSEN

Toets-Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging & (% PTA)	Toetsweek
1	1	ST	Algemene vaardigheden	45	1	nee
2	1	ST	H1 havo: Rekenen met letters	45	2 (alleen havo cijfer)	nee
3	2	ST	H2: Oppervlakte en afstand	45	1	nee
4	2	ST	H3: par. 3 t/m 6: Formules en vergelijkingen	45	3	nee
5	3	ST	H5: Kwadraten en wortels	45	2	nee
6	3	ST	Gesplitst: Mavo: H7: Ruimtefiguren en eenheden Havo: H7: Kwadratische vergelijkingen	45	3	nee
7	4	ST	H4: par. 1, 2 en 5: Statistiek H6: Stelling van Pythagoras	45	1	ja

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen
1	• Ik kan optellen en aftrekken met negatieve getallen (+ – en – –). • Ik kan vermenigvuldigen met negatieve getallen. • Ik kan delen met negatieve getallen. • Ik kan bij een macht aangeven wat het grondtal en wat de exponent is. • Ik kan zonder rekenmachine de kwadraten van 1 t/m 15, 20, 25 en 30 uitrekenen. • Ik kan machten van negatieve getallen berekenen. • Ik kan aan de exponent zien of de uitkomst van een macht van een negatief getal positief of negatief is. • Ik kan berekeningen maken met de rekenvolgorde. • Ik kan berekeningen maken met lineaire formules. • Ik kan een tabel maken bij een lineaire formule. • Ik kan een grafiek maken bij een lineaire formule. • Ik kan berekeningen maken met een kwadratische formule. • Ik kan een tabel maken bij een kwadratische formule. • Ik kan een grafiek maken bij een kwadratische formule. • Ik kan herleiden door middel van optellen en aftrekken met gelijksoortige en niet-gelijksoortige variabelen. • Ik kan formules korter schrijven door te herleiden.
2	• Je kunt herleiden met de regel $(a + b)(c + d) = ac + ad + bc + bd$. • Je kunt haakjes wegwerken en herleiden. • Je vermenigvuldigen met een breuk. • Je kunt delen door een breuk. • Je kunt een product van machten herleiden. • Je kunt een som en een verschil van machten herleiden. • Je kunt een macht van een macht herleiden. • Je kunt een macht van een product herleiden. • Je kunt machten op elkaar delen.
3	• Je kunt de oppervlakte van een driehoek berekenen. • Je kunt de oppervlakte van een stomphoekige driehoek berekenen. • Je kunt de oppervlakte van een parallellogram berekenen. • Je kunt een cirkel gebruiken om de afstand tot een punt aan te geven.

	• Je kunt een middelloodlijn gebruiken om te werken met afstanden tot twee punten. • Je kunt de omgeschreven cirkel van een driehoek tekenen.
4	• Je kunt vergelijkingen zoals $5b - 6 = 4$ oplossen met de balansmethode. • Je kunt vergelijkingen zoals $4x + 7 = 6x + 2$ oplossen met de balansmethode. • Je kunt vergelijkingen oplossen waarin haakjes voorkomen. • Je kunt de grafiek van een lineaire formule tekenen. • Je kunt met een berekening controleren of een punt op een grafiek ligt. • Je kunt uit de formule van een lijn de richtingscoëfficiënt en de coördinaten van het snijpunt met de y-as aflezen. • Je kunt de formule van een lijn opstellen in de vorm $y = ax + b$ • Je kunt de formule van een lijn opstellen bijvoorbeeld in de vorm $K = aq + b$
5	• Je kunt aan een kwadratische formule zien of de grafiek een bergparabool of een dalparabool is. • Je kunt met een berekening controleren of een punt op een parabool ligt. • Je kunt de rekenvolgorde toepassen bij berekeningen met wortels. • Je kunt met de rekenmachine wortels benaderen. • Je kunt rekenen met wortelformules. • Je kunt kwadraten berekenen waarin wortels voorkomen. • Je kunt een som en een verschil van gelijksoortige wortels herleiden. • Je kunt een product van wortels herleiden
6	Mavo: • Je kunt rekenen met eenheden van gewicht. • Je kunt rekenen met eenheden van tijd. • Je kunt rekenen met eenheden van informatie. • Je kunt een kubus en een balk op roosterpapier tekenen. • Je kunt een perspectieftekening aftekenen. • Je kunt aanzichten tekenen. Havo: • Je kunt ontbinden in factoren door de gemeenschappelijke factoren buiten haakjes brengen. • Je kunt ontbinden in factoren met de product-som-methode. • Je kunt een vergelijking van de vorm $AxB = 0$ oplossen. • Je kunt een kwadratische vergelijkingen oplossen met ontbinden in factoren. • Je kunt een kwadratische vergelijkingen oplossen door eerst het rechterlid nul te maken. • Je kunt een vergelijking van de vorm $x^2=c$ oplossen. • Je kunt de juiste methode gebruiken om een kwadratische vergelijking op te lossen.

7	H4: • Je kunt de nieuwe prijs berekenen. • Je kunt de procentuele toename of afname berekenen. • Je kunt het gemiddelde berekenen • Je kunt het gewogen gemiddelde berekenen • Je kunt het gemiddelde uit een frequentietabel berekenen • Je kunt de mediaan en de modus bepalen H6: • Je kunt in een rechthoekige driehoek de rechthoekszijden en de schuine zijde benoemen. • Je kunt de schuine zijde berekenen als de twee rechthoekzijden bekend zijn. • Je kunt een rechthoekzijde berekenen als de twee andere zijden bekend zijn. • Je kunt met een berekening onderzoeken of een driehoek rechthoekig is. • Je kunt de stelling van Pythagoras toepassen in praktische situaties. • Je kunt de lengte van een diagonaal op een kubus of een balk berekenen. • Je kunt een doorsnede tekenen. • Je kunt een doorsnede van een balk of een kubus op ware grootte tekenen.
---	--